

SKĄD MAMY PIENIĄDZE I NA CO JE WYDAJEMY?

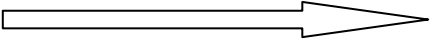
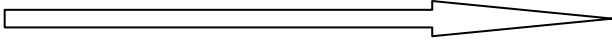
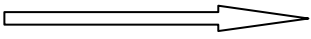
Aktem z dnia 23 listopada 1998 roku Rzeczpospolita Polska przekazała, począwszy od 1 stycznia 1999 roku wspólnocie samorządowej i władzom Powiatu Brzeskiego odpowiedzialność za sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym w zakresie należącym dotychczas do administracji rządowej.

Zostały one wymienione ogólnie w ustawie o samorządzie powiatowym, a szczegółowo w ustawach dotyczących już danej dziedziny.

Sfery, w których najczęściej działa Powiat to:

- ❖ OŚWIATA I WYCHOWANIE
 - ❖ POMOC SPOŁECZNA
 - ❖ DROGI PUBLICZNE POWIATOWE
 - ❖ ADMINISTRACJA PUBLICZNA
- ❖ BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA
 - ❖ PRACE GOEDEZYJNE I KARTOGRAFICZNE
 - ❖ NADZÓR BUDOWLANY
 - ❖ SPORT
- ❖ GOSPODARKA GRUNTAMI I NIERUCHOMOŚCIAMI
 - ❖ GOSPODARKA LEŚNA I NADZÓR
 - ❖ TURYSTYKA
 - ❖ KULTURA

Zadania, które wykonuje Powiat Brzeski można podzielić na:

- obowiązkowe
- własne
- i zlecone,

przy czym Powiat realizuje te zadania publiczne, które nie zostały zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.

Chcąc te zadania realizować Powiat musi posiadać środki, zwłaszcza finansowe. Co roku zostaje opracowany **plan finansowy**, który z jednej strony obejmuje prognozowaną wielkość środków finansowych jakie zgromadzi Powiat, a z drugiej limity (górne granice) środków, jakie będzie wydatkował przy wykonywaniu swoich zadań.

Plan ten nazywany jest **BUDŻETEM POWIATU**.

I podobnie jak w budżecie domowym mamy tu do czynienia z dwoma zjawiskami: „wpływem” i „wypływem” środków finansowych.

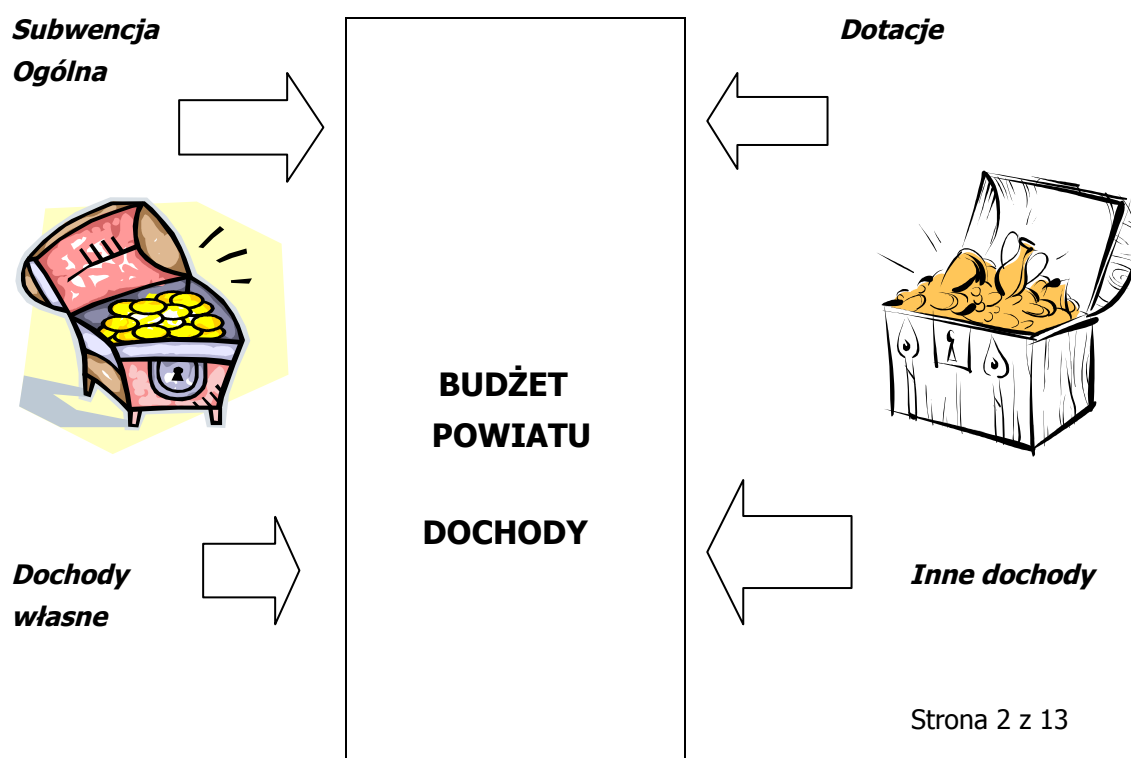
Środki „wpływające” do budżetu (na rachunek Powiatu) dzielą się na dwie grupy:

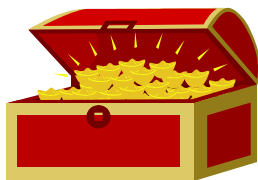
- ❖ DOCHODY
- ❖ PRZYCHODY

DOCHODY POWIATU

Szczegółowe źródła dochodów określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Dochody to takie środki, które Powiat sam „zarabia”, tzn. otrzymuje środki należne zgodnie z przepisami prawa, świadczy usługi, sprzedaje składniki majątkowe, otrzymuje darowizny lub pomoc finansową od innych samorządów, środki z UE, itp.

Można je podzielić na cztery grupy:

Subwencja ogólna, dochody własne i niektóre inne dochody mogą być wykorzystywane na dowolne cele ustalone w Budżecie Powiatu.

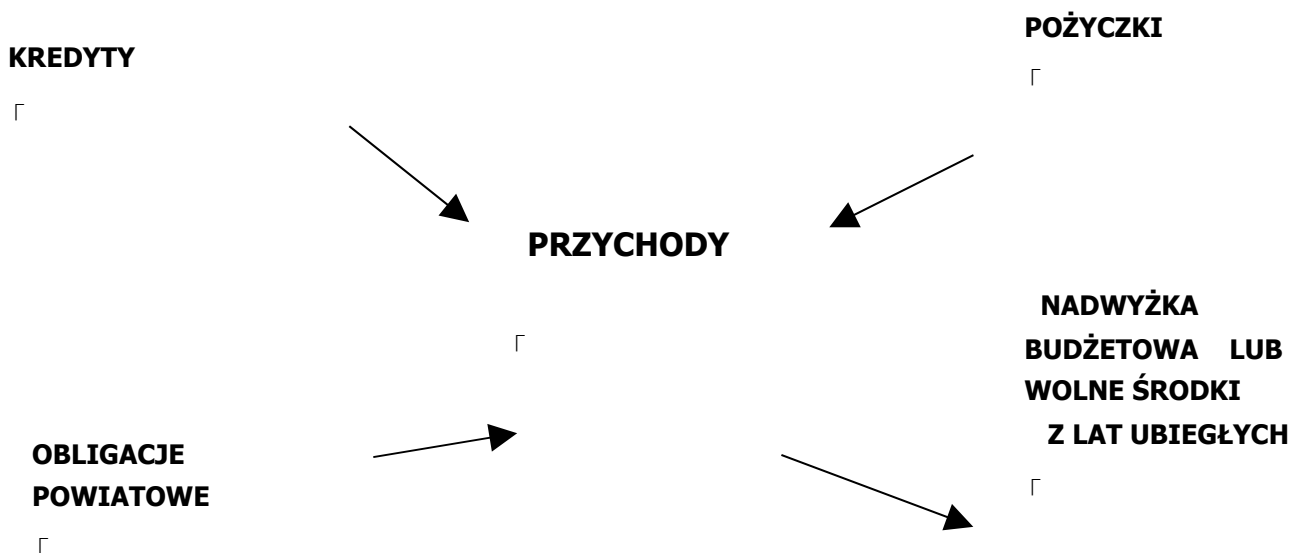
Dotacje, zwłaszcza celowe wykorzystuje się na cel wskazany w przepisach prawa lub w umowie zawartej z podmiotem przekazującym takie środki finansowe.

Nie zawsze jednak wystarczy zgromadzonych dochodów, aby zrealizować wszystkie zadania i zamierzone cele. Wtedy Powiat korzysta ze środków zwanych **przychodami**.

PRZYCHODY

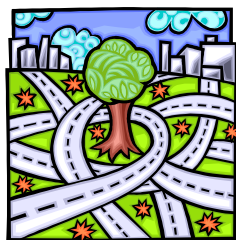
Źródła przychodów wskazuje ustawa o finansach publicznych.

Cechą charakterystyczną niektórych przychodów jest to, że są one po jakimś czasie zwracane, chyba, że zostaną umorzone przez Instytucję je dającą.

Takie dodatkowe pieniądze (przychody) najczęściej przeznaczają się na inwestycje, czyli wytworzenie nowego majątku Powiatu lub jego odbudowanie:

Drogi

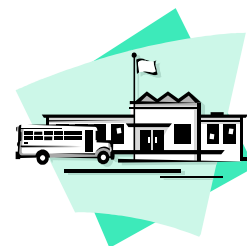
Szkoły

Środki transportu

Hale sportowe

Powiat nie może jednak zaciągać kredytów, pożyczek lub emitować obligacji w dowolnych kwotach. Ustawa o finansach publicznych ogranicza zadłużenie jednostek finansów publicznych. Chroni to samorządy przed bankructwem.

Środki „wypływające” z Budżetu Powiatu również dzielą się na dwie grupy:

- ❖ WYDATKI
- ❖ ROZCHODY

WYDATKI

Powiat Brzeski realizuje swoje zadania za pośrednictwem takich jednostek organizacyjnych jak:

- szkoły ponadgimnazjalne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, internat,
- Zarząd Dróg Powiatowych,
- Dom Dziecka, domy pomocy społecznej, Punkt Interwencji Kryzysowej, Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Zespół d.s orzekania o niepełnosprawności,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej,
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego,
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe,
- Starostwo Powiatowe, które jest urzędem nadzorującym wszystkie w/w jednostki oraz obsługuje Starostę, Zarząd Powiatu i Radę Powiatu.

Od wielkości jednostki i dziedziny (zadania publicznego) jaką wykonuje zależą jej wydatki. Najczęściej są to:

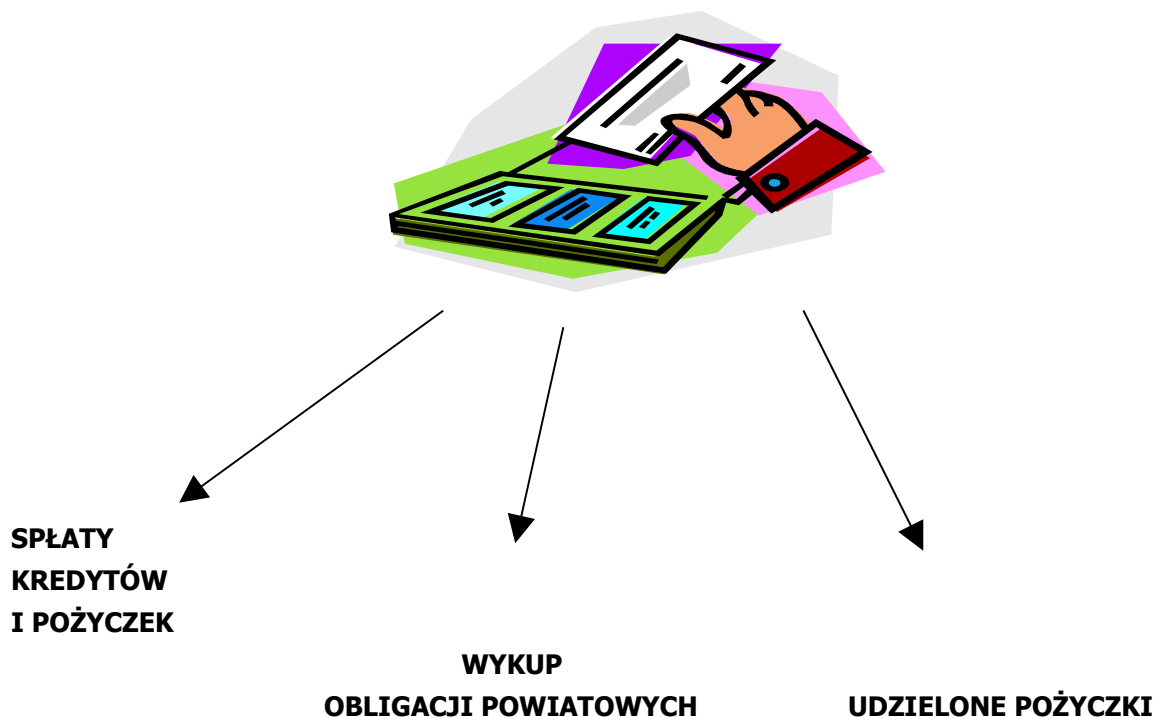
- ❑ wyposażenie (meble, ławki szkolne, lampy, komputery, itp.)
- ❑ pomoce naukowe (mapy, ekierki, tablice, pracownie zawodowe itp.)
- ❑ energia elektryczna, gaz, woda, paliwo, telefony, Internet,
- ❑ usługi i materiały remontowe,
- ❑ usługi bankowe i pocztowe,
- ❑ podróże służbowe,
- ❑ środki żywności,
- ❑ podatek od nieruchomości,
- ❑ świadczenia dla rodzin zastępczych,
- ❑ stypendia dla uczniów,
- ❑ odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, emitowanych obligacji,
- ❑ wynagrodzenia i pochodne pracowników.

Wydatki ogółem każdej jednostki można podzielić na:

- **wydatki bieżące (osobowe i rzeczowe)**
- **wydatki majątkowe (zakupy środków trwałych i inwestycje)**

ROZCHODY

Rodzaje rozchodów określa ustawa o finansach publicznych.

W jaki sposób jest tworzony budżet ?

Rada Powiatu, jako organ stanowiący Powiatu (21 radnych – wybranych w wyborach powszechnych) uchwaliła następujący tryb prac nad budżetem:

1. Do 30 września każdego roku poprzedzającego nowy rok budżetowy kierownicy w/w jednostek składają wnioski budżetowe, po czym są przeprowadzane ich weryfikacje.
2. Do 15 listopada każdego roku poprzedzającego nowy rok budżetowy Zarząd Powiatu na podstawie danych z Ministerstwa Finansów, informacji od Wojewody Małopolskiego oraz własnych szacunków i analiz, przygotowuje projekt uchwały budżetowej i przedstawia go Radzie Powiatu.
3. Rada Powiatu na posiedzeniach komisji rozpatruje projekt i przygotowuje wnioski w sprawie zmian w uchwale budżetowej.
4. Przed końcem roku poprzedzającego nowy rok budżetowy Rada Powiatu powinna uchwalić Budżet Powiatu, chyba, że zajdą szczególne przeszkody, to wówczas Budżet Powiatu musi być uchwalony nie później niż do 31 marca roku budżetowego.

BUDŻET POWIATU jest uchwalany w postaci **uchwały budżetowej**, której zakres określa ustawa o finansach publicznych.

Planując **BUDŻET POWIATU** na każdy rok musi zostać zachowana zasada równowagi:

DOCHODY + PRZYCHODY

=

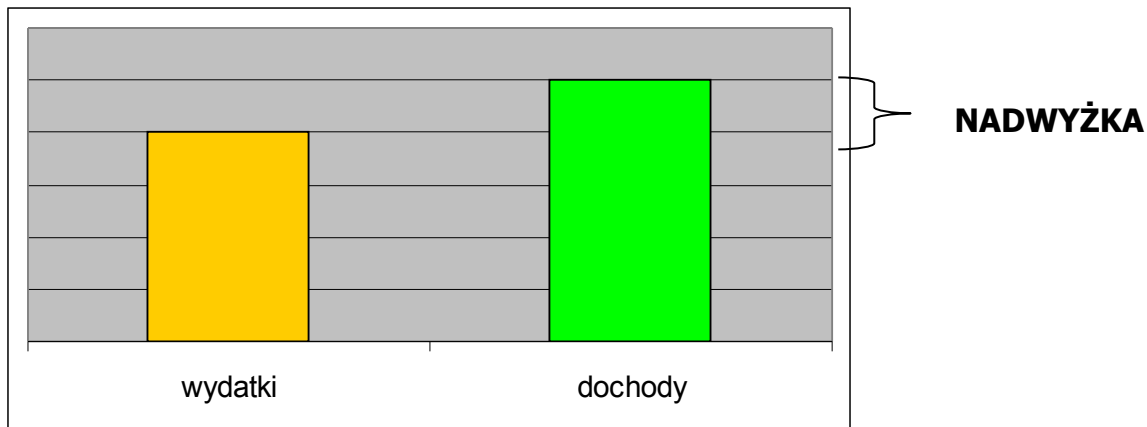
WYDATKI + ROZCHODY

przy czym w pierwszej kolejności zabezpiecza się środki na obsługę długu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

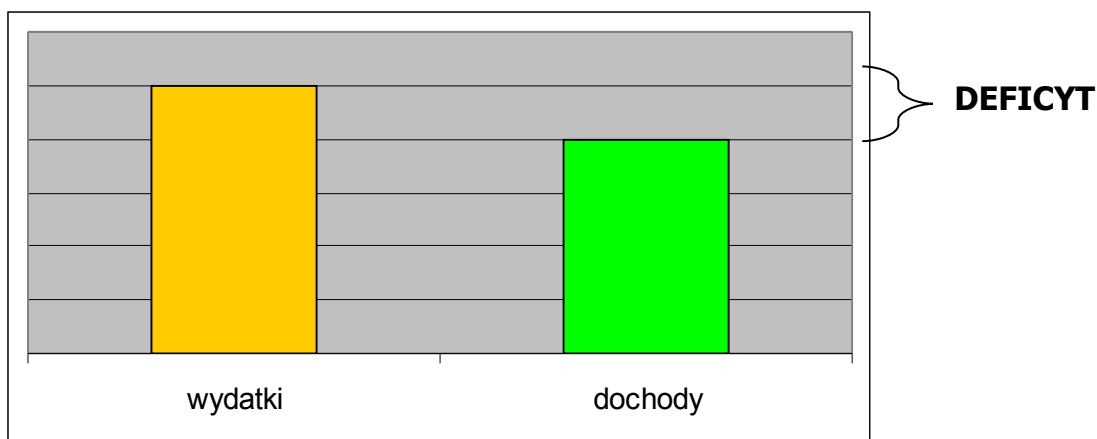
Co roku w Budżecie Powiatu występują dochody i wydatki, ale nie zawsze występują przychody i rozchody.

Różnica pomiędzy dochodami i wydatkami została zdefiniowana przez ustawę o finansach publicznych. Może być ona **dodatnia**, czyli zamierza się więcej zgromadzić środków niż ich wydać.

Wówczas w Budżecie Powiatu powstaje **NADWYŻKA**.

Może być ona ujemna, czyli zamierza się więcej wydać pieniędzy niż ich zgromadzić. Wówczas w Budżecie Powiatu powstaje **DEFICYT**.

Przy uchwalaniu BUDŻETU POWIATU obowiązkowo muszą zostać określone:

- źródła pokrycia deficytu

LUB

- przeznaczenie nadwyżki.

Budżet Powiatu w ciągu roku budżetowego może zostać zmieniony, lecz zgodnie z zasadami zapisanymi w ustawie o finansach publicznych.

Zmiany te może dokonywać Rada Powiatu lub Zarząd Powiatu lub kierownicy jednostek organizacyjnych, ale tylko w zakresie posiadanych i udzielonych kompetencji. Zawsze jednak inicjatywa w sprawie zmian uchwały budżetowej należy do Zarządu Powiatu (organ wykonawczy Powiatu liczący 5 członków).

**BUDŻET POWIATU BRZESKIEGO W LATACH 2006 – 2008
I PLANOWANY NA 2009 ROK.**

Podstawowe dane finansowe Powiatu Brzeskiego za lata 2006-2008 kształtowały się następująco:

Treść	2006	2007	2008
1	2	3	4
Dochody	44.708.273,60	53.421.324,39	60.668.635,51
Wydatki	48.404.034,55	50.514.602,28	63.492.062,36
Deficyt	3.695.760,95		2.823.426,85
Nadwyżka		2.906.722,11	
Przychody	6.273.466,77	5.585.025,37	8.662.867,36
Rozchody	1.099.628,84	2.122.030,84	2.909.209,84

W latach 1999-2008:

1. uruchomiono nowe instytucje: Środowiskowy Dom Samopomocy w Brzesku, Dom Pomocy Społecznej w Porąbce Uszewskiej, Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Brzesku, mieszkania chronione dla wychowanków Domu Dziecka i rodzin zastępczych, Powiatowy Zespół d.s Orzekania o Niepełnosprawności, Punkt Interwencji Kryzysowej,
2. wybudowano nowy obiekt szkolny dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Brzesku wraz z halą sportowo-widowiskową,
3. współfinansowano budowy hal sportowych w Czchowiu i Szczurowej,
4. współfinansowano budowę nowego obiektu szkolnego dla Zespołu Szkół w Czchowiu,
5. zmodernizowano budynek Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Złotej,
6. odnowiono (termomodernizacja i elewacja) budynek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Brzesku,
7. w dużym zakresie wyremontowano Dom Dziecka w Jasieniu w celu utworzenia autonomicznych grup wychowanków,
8. wyremontowano budynek przy ul. Wyszyńskiego w Brzesku, gdzie znalazły siedziby powiatowe jednostki,

9. uruchomiono jedną zawodową rodzinę zastępczą,
10. wybudowano nowy most na rzece Uszwica w miejscowości Zawada Uszewska,
11. współfinansowano budowę mostu na Wiśle w Górcie, gmina Szczurowa,
12. odbudowano most w Kątach, gmina Iwkowa,
13. odbudowano nawierzchnie bitumiczne dróg powiatowych,
14. finansowano lub współfinansowano budowę chodników przy drogach powiatowych w gminach: Dębno, Szczurowa, Iwkowa, Gnojnik, Brzesko, Borzęcin i Czchów,
15. współfinansowano zakup specjalistycznych samochodów dla PSP w Brzesku,
16. współfinansowano budowę strzelnicy przy Komendzie Powiatowej Policji w Brzesku,
17. przekazano wielokrotnie dla SP ZOZ w Brzesku dotacje na cele inwestycyjne – zakup sprzętu i aparatury medycznej oraz ambulansu sanitarnego z wyposażeniem medycznym,
18. wykonano stabilizację czterech osuwisk: w Łysej Górze, w Zawadzie Uszewskiej, w Czchowie i w Tymowej,
19. współfinansowano prace konserwatorsko-restauratorskie przy zabytkach,
20. nawiązano współpracę z organizacjami pożytku publicznego w zakresie turystyki, sportu, zdrowia, ekologii,
21. wypłacano stypendia dla uczniów i sportowców,
22. współfinansowano zakupy specjalistycznego sprzętu dla PSP i OSP.

Rok 2009

Budżet Powiatu Brzeskiego na rok 2009 został przyjęty uchwałą nr XXI/183/08 Rady Powiatu Brzeskiego z dnia 18 grudnia 2008 roku.

Zaplanowano:

dochody w wysokości –	54.727.261 zł
wydatki w wysokości –	61.763.743 zł
deficyt w wysokości –	7.036.482 zł
przychody w wysokości –	10.569.586 zł
rozkłady w wysokości –	3.533.104 zł

Na dochody składać się będą:

- ❖ subwencja ogólna – 35.133.476 zł
- ❖ dotacje – 8.567.379 zł
- ❖ dochody własne – 10.332.029 zł
- ❖ inne dochody – 694.377 zł

Wydatki ogółem składać się będą z:

- ✓ wydatków bieżących – 52.540.304 zł – 85 %
- ✓ wydatków majątkowych – 9.223.439 zł – 15 %

Skąd będą pochodziły pieniądze w 2008 roku?

Subwencja ogólna

Okolo 64,2 % wszystkich planowanych dochodów stanowić będzie subwencja ogólna. Część tej kwoty zwana oświatową została wyliczona na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu i zależy m.in. od liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych w Powiecie. Pozostałą część subwencji ogólnej stanowią kwoty, które zostały wprowadzone przez system wyrównywania różnic między regionami. Ich wysokość jest uzależniona m.in. od wielkości dochodów podatkowych na jednego mieszkańca powiatu, od wskaźnika bezrobocia itd.

Dotacje

W 2009 roku będą to głównie dotacje przeznaczone na realizację zadań z zakresu administracji rządowej jak: geodezja, nadzór budowlany, straż pożarna, administracja publiczna, pomoc społeczna, gospodarka gruntami i nieruchomościami. Inne samorzady prześlą dotacje przeznaczone na: opłacenie pobytu ich dzieci w Domu Dziecka w Jasieniu, w rodzinach zastępczych, pomoc finansową przy wykonaniu i remontach chodników przy drogach powiatowych.

Dochody własne

Zakres dochodów własnych jest bardzo urozmaicony.

Ważnym źródłem dochodów jest udział Powiatu w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, t.j. w podatku dochodowym od osób fizycznych i w podatku dochodowym od osób prawnych. Zakłada się, że w 2009 roku będzie to kwota 7.145.379 zł. Kolejnym dużym dochodem własnym są wpływy z opłaty komunikacyjnej szacowane na kwotę 2.200.000 zł. Inne dochody pochodzą z tytułu świadczonych usług, odsetek od pieniędzy zgromadzonych na rachunkach bankowych, wynajmu i dzierżawy majątku Powiatu oraz sprzedaży składników majątkowych, obsługi administracji rządowej i innych mniejszych opłat i rozliczeń.

Inne dochody

W ramach tej grupy dochodów planuje się m.in. pozyskać środki na finansowanie programów z udziałem środków unijnych.

Na co wydamy pieniądze w 2009 roku ?

Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza – 28.934.988 zł – 46,8 %

Są to środki przeznaczone na funkcjonowanie szkół ponadgimnazjalnych, prowadzenie poradni pedagogiczno-psychologicznej, ośrodka szkolno-wychowawczego, internatu, doskonalenie zawodowe nauczycieli, komisje egzaminacyjne w sprawach awansów zawodowych nauczycieli, realizację programów pomocowych w szkołach. Ważną inwestycją w 2009 roku będzie budowa hali sportowej przy ZSP Nr 2 w Brzesku.

Transport i łączność – 8.805.145 zł – 14,3 %

Wydatki te obejmują funkcjonowanie zarządu dróg powiatowych, a w szczególności środki przeznaczone na odbudowę i utrzymanie dróg powiatowych oraz program budowy i remontów chodników przy drogach powiatowych..

Administracja publiczna – 7.004.269 zł – 11,3 %

Powyższa kwota obejmuje środki przeznaczone na funkcjonowanie Starostwa Powiatowego, Rady Powiatu, pobór wojskowy i promocję Powiatu Brzeskiego.

Pomoc społeczna i polityka społeczna – 7.275.268 zł - 11,8 %

Wydatki te dotyczą kosztów funkcjonowania domów pomocy społecznej, domu dziecka, środowiskowego domu samopomocy, rodzin zastępczych, powiatowego centrum pomocy rodzinie, punktu interwencji kryzysowej, zespołu d.s. orzekania o niepełnosprawności, powiatowego urzędu pracy oraz współfinansowania kosztów działalności Warsztatów Terapii Zawodowej.

Bezpieczeństwo publiczne – 3.741.707 zł – 6,0 %

Są to środki zaplanowane na funkcjonowanie straży pożarnej, profilaktykę w zakresie bezpieczeństwa publicznego, dotacje dla OSP z terenu Powiatu Brzeskiego.

Obsługa długu publicznego – 1.215.144 zł – 2,0 %

Są to odsetki jakie planuje się zapłacić od wcześniej zaciągniętych kredytów, pożyczki oraz wyemitowanych obligacji powiatowych.

Ochrona zdrowia – 1.873.800 zł – 3,0 %

Są to: składki na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych i dzieci przebywających w Domu Dziecka i Domu Pomocy Społecznej. Przewidziano też kwoty na promocję zdrowia oraz na inwestycje w SP ZOZ.

Różne rozliczenia – 842.049 zł – 1,4 %

Nie wszystkie wydatki można przewidzieć w momencie uchwalania budżetu. Stąd w budżecie zabezpieczono środki na rezerwę ogólną w kwocie 200.000 zł. Pozostałe środki zostały zarezerwowane dla oświaty, zabezpieczenia wcześniej udzielonych poręczeń oraz na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego.

Działalność usługowa – 350.200 zł – 0,6 %

Wydatki te dotyczą kosztów funkcjonowania inspektoratu nadzoru budowlanego oraz prac i opracowań geodezyjno-kartograficzne.

Rolnictwo i łowiectwo – 749.936 zł – 1,2 %

Środki te przeznaczone będą na klasyfikację gruntów oraz w dużej części na prace scaleniowe obrębu Wola Przemysłowa w Gminie Szczurowa.

Gospodarka mieszkaniowa – 487.679 zł – 0,8 %

Jest to gospodarowanie gruntami i nieruchomościami Powiatu oraz Skarbu Państwa.

Leśnictwo – 132.958 zł – 0,2 %

To jest wypłata ekwiwalentów za wyłączenie gruntu z upraw rolnych, zalesianie oraz nadzór nad lasami niepaństwowymi.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 222.100 zł – 0,4 %

To jest dotacja dla Gminy Brzesko z tytułu prowadzenia Biblioteki Powiatowej oraz środki przeznaczone na organizację imprez i konkursów z zakresu kultury oraz na ochronę zabytków.

Kultura fizyczna i sport – 95.000 zł – 0,1 %

Są to środki zaplanowane na zorganizowanie powiatowych imprez sportowych oraz stypendiów sportowych.

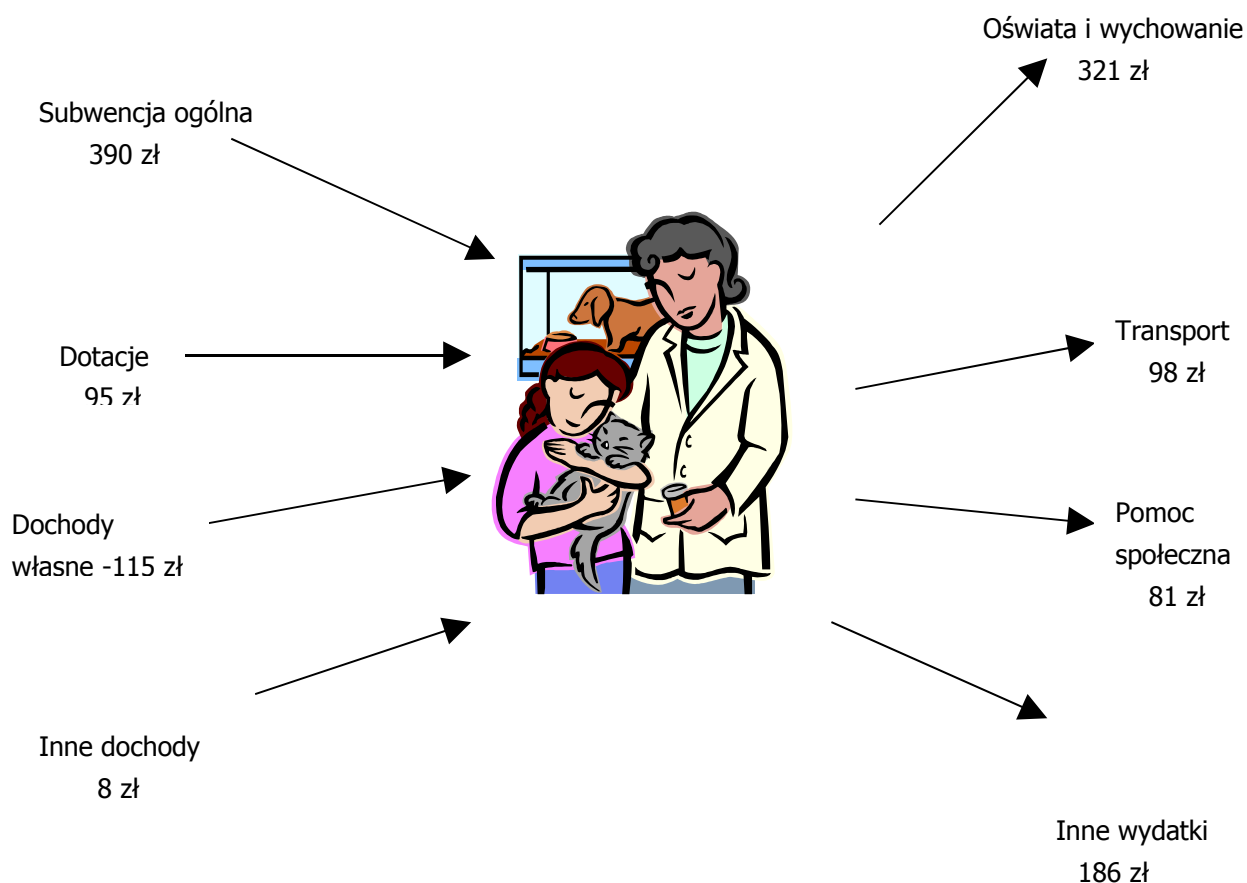
Turystyka – 30.000 zł – 0,05 %

Wydatki przeznaczone będą na promocję turystyki.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 2.500 zł – 0,01 %

Środki te planuje się przeznaczyć na zadania realizowane w drodze konkursów.

Budżet Powiatu Brzeskiego na 2009 rok w przeliczeniu na jednego mieszkańca Powiatu kształtuje się następująco:

Na podstawie art. 61 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski oraz ustawy o dostępie do informacji publicznej każdy obywatel ma prawo pozyskać informacje o działalności Powiatu Brzeskiego, jego organów i jednostek organizacyjnych w takim zakresie, w jakim wykonują zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym.

W każdym roku Zarząd Powiatu Brzeskiego przygotowuje sprawozdania z wykonania Budżetu Powiatu Brzeskiego za I półrocze oraz za cały rok budżetowy. Sprawozdania te rozpatruje Rada Powiatu. Są one dostępne w budynku Starostwa Powiatowego w Brzesku, ul. Głowackiego 51, Biuro Rady, pokój 316.

Informacje szczegółowe dotyczące BUDŻETU POWIATU NA ROK 2009 oraz za minione lata można uzyskać także u Skarbnika Powiatu, pokój 219 i w Wydziale Finansowo-Budżetowym Starostwa Powiatowego w Brzesku, pokoje 215, 217 i 218.